

III kwartał 2016

**KWARTALNA INFORMACJA O SYTUACJI OSÓB MŁODYCH
NA PODLASKIM RYNKU PRACY W KONTEKŚCIE REALIZACJI
PLANU GWARANCJI DLA MŁODZIEŻY
III KWARTAŁ 2016 R.**

**Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
2016**

AKTYWNOŚĆ I BIERNOŚĆ OSÓB MŁODYCH (15-24 LATA)

Tabela 1. Wybrane wskaźniki aktywności ekonomicznej osób młodych w wieku 15-24 lata w woj. podlaskim w ujęciu kwartalnym (wg BAEL)

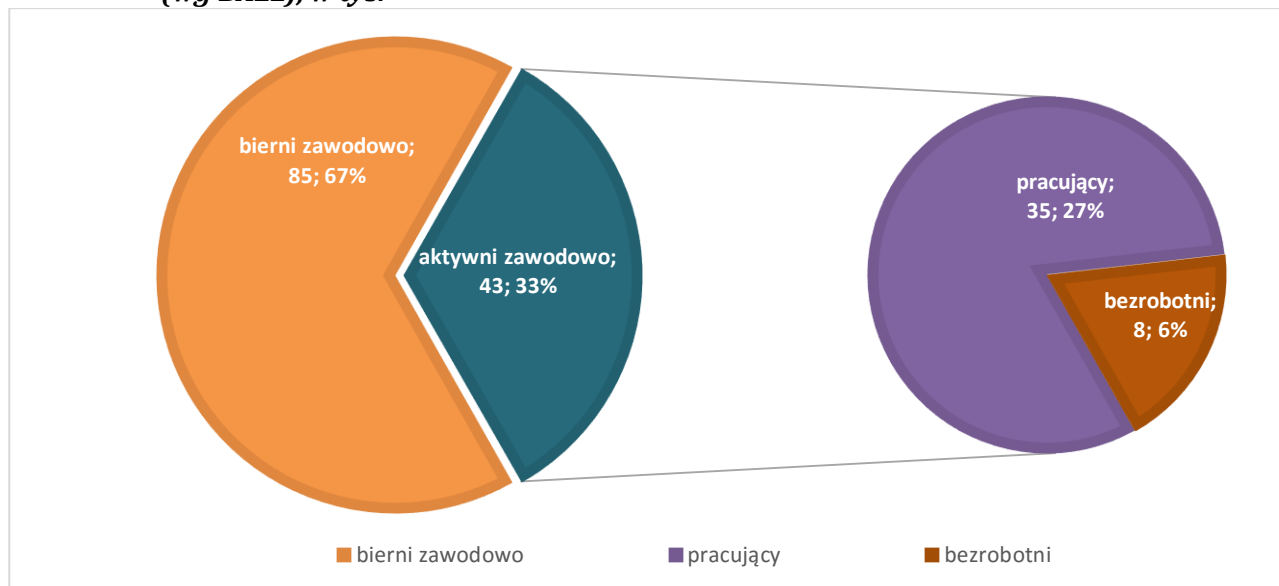
Ludność w wieku 15-24 lata	III kw. 2015	IV kw. 2015	III kw. 2016	III kw. 2016- III kw. 2015 (+/-)
Ogółem ludność w wieku 15-24 lata (tys. osób), w tym:	130	144	127	-3
Ludność bierna zawodowo (tys. osób)	89	103	85	-4
Ludność aktywna zawodowo (tys. osób)	42	41	42	0
Pracujące osoby młode (tys. osób)	34	34	35	1
Bezrobotne osoby młode (tys. osób)	7	7	8	1
Współczynnik aktywności zawodowej (w %)	32,3	28,5	33,1	0,8
Wskaźnik zatrudnienia (w %)	26,2	23,6	27,6	1,4
Stopa bezrobocia osób (w %)	16,7	17,1	19,0	2,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie bazy danych GUS, BDL oraz publikacji Urzędu Statystycznego w Białymstoku: "Aktywność ekonomiczna ludności w woj. podlaskim w III, IV kwartale 2015r. i III kwartale 2016r."

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- Podlaska młodzież, podobnie jak w kraju i Unii Europejskiej, znajduje się w trudnej sytuacji na rynku pracy. Jak wynika z badania BAEL przeprowadzonego w III kwartale 2016r., 8 tys. osób w wieku 15-24 lata pozostawało na bezrobociu, a 85 tys. było biernych zawodowo, głównie ze względu na naukę. Młodzi charakteryzują się bardzo niską aktywnością zawodową, gdyż tylko 33,1% z nich jest aktywnych zawodowo. Ich domeną jest również niski wskaźnik zatrudnienia – pracuje 27,6% osób młodych w wieku 15-24 lata, podczas gdy w następnym przedziale wiekowym 25-34 lata wskaźnik ten wynosi aż 80,6%.
- Młodzi są grupą najbardziej zagrożoną bezrobociem. Stopa bezrobocia wg BAEL w II kwartale 2016r. w grupie osób w wieku 15-24 lata wyniosła 19,0% wobec 7,9% wśród osób w wieku 25-34 lata.
- Na przestrzeni roku odnotowano wyraźną poprawę sytuacji osób młodych, bowiem w porównaniu do III kwartału 2015r. zwiększył się współczynnik aktywności zawodowej osób w wieku 15-24 lata o 0,8 punktu proc. Zanotowano także wzrost wskaźnika zatrudnienia o 1,4 punktu proc. w porównaniu do analogicznego okresu w roku ubiegłym.
- Znacząco zwiększył się odsetek bezrobotnej młodzieży – o 2,3 punktu proc., co może świadczyć o przechodzeniu osób młodych z grupy osób biernych zawodowo do grupy osób aktywnie poszukujących pracy.

Rysunek 1. Aktywność zawodowa osób młodych w wieku 15-24 lata w III kwartale 2016 (wg BAEL), w tys.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Aktywność ekonomiczna ludności w woj. podlaskim w III kwartale 2016, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2016

Tabela 2. Bierność społeczna młodzieży (NEET – Not in Employment, Education or Training). % udział w grupie wiekowej 15-24 w 2015 roku w woj. podlaskim na tle Polski oraz Unii Europejskiej

2015	woj. podlaskie (w %)	Polska (w %)	UE 28 (w %)
ogółem	8,4	11,0	12,0
kobiety	7,5	10,8	12,3
mężczyźni	9,2	11,2	11,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie bazy danych EUROSTAT.

Ze społecznego punktu widzenia istotną kwestią jest znalezienie odpowiedzi na pytanie, jaki jest w woj. podlaskim odsetek osób młodych, które nie uczą się, nie szkolą się ani nie pracują (*z ang. Not in Education, Employment, or Training, tzw. NEET's*). Za osoby należące do tej grupy uznano młodych, którzy nie pracują i nie poszukują pracy, ponieważ są przekonani, że nie znajdują odpowiedniej, uważają, że wyczerpali wszystkie znane im możliwości znalezienia zatrudnienia, otrzymują zasiłek dla bezrobotnych i nie poszukują pracy z obawy przed jego utratą lub nie chcą pracować, pozostając na utrzymaniu rodziców lub współmałżonka. Jednocześnie nie angażują się w aktywność związaną z podwyższaniem/zdobywaniem nowych kwalifikacji.

W 2015r. w Unii Europejskiej (UE 28) co 8 osoba młoda w grupie wiekowej 15-24 lata (12,0%) była bierna społecznie (NEET). Średnia dla Polski (11,0%) jest niższa o 1,0 pp. niż wskaźnik europejski, a dla woj. podlaskiego (8,4%) niższa o 1,6 pp. O ile w skali Europy większą bierność zawodową i edukacyjną wykazują młode kobiety, to w przypadku Polski, a w szczególności w woj. podlaskim wyższy wskaźnik NEET odnosi się do młodych mężczyzn.

AKTYWIZACJA OSÓB MŁODYCH – AKTYWNE PROGRAMY RYNKU PRACY

W niniejszym podrozdziale uwzględniono szerszą grupę wiekową ze względu na kierowanie wsparcia przez publiczne służby zatrudnienia do osób młodych w wieku do 30 roku życia.

Tabela 3. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych w wieku do 30 roku życia w woj. podlaskim w ujęciu kwartalnym

Wyszczególnienie	I kwartał 2016		II kwartał 2016		III kwartał 2016		Razem I-III kw. 2016	
	Liczba osób	%	liczba osób	%	Liczba osób	%	Liczba osób	%
<i>j.m.</i>								
Liczba bezrobotnych do 30 roku życia wyrejestrowanych z ewidencji PUP ogółem, w tym:	7903	100,0	9449	100,0	8302	100,0	25654	100
z powodu podjęcia pracy ogółem	4174	52,8	4768	50,5	4428	53,3	13370	52,1
Liczba bezrobotnych do 30 roku życia objętych podstawowymi formami aktywizacji, z tego:	2579	32,6	3112	32,9	2087	25,1	7778	30,3
• Praca subsydiowana, z tego w ramach:	1135	14,4	1371	14,5	1075	12,9	3581	14,0
– prac interwencyjnych	167	2,1	209	2,2	202	2,4	578	2,3
– robót publicznych	101	1,3	89	0,9	54	0,7	244	1,0
– środków na działalność gospodarczą	111	1,4	183	1,9	189	2,3	483	1,9
– refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	49	0,6	113	1,2	107	1,3	269	1,0
– bonu na zasiedlenie (podjęcie pracy poza miejscem zamieszkania)	95	1,2	126	1,3	118	1,4	339	1,3
– bonu zatrudnieniowego	16	0,2	3	0,0	5	0,1	24	0,1
– refundacji składek na ubezpieczenia społeczne	36	0,5	1	0,0	1	0,01	38	0,1
– inne	560	7,1	647	6,8	399	4,8	1606	6,3
• Szkolenia	191	2,4	273	2,9	127	1,5	591	2,3
w tym w ramach bonu szkoleniowego	78	1,0	65	0,7	31	0,4	174	0,7
• Staże u pracodawcy	1199	15,2	1405	14,9	860	10,4	3464	13,5
w tym w ramach bonu stażowego	49	0,6	56	0,6	43	0,5	148	0,6
• Przygotowanie zawodowe dorosłych	0	0,0	6	0,1	1	0,01	7	0,03
• Prace społecznie użyteczne	44	0,6	35	0,4	12	0,1	91	0,4
w tym w ramach PAI	0	0,0	2	0,0	6	0,1	8	0,03
• Skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych	10	0,1	22	0,2	12	0,1	44	0,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

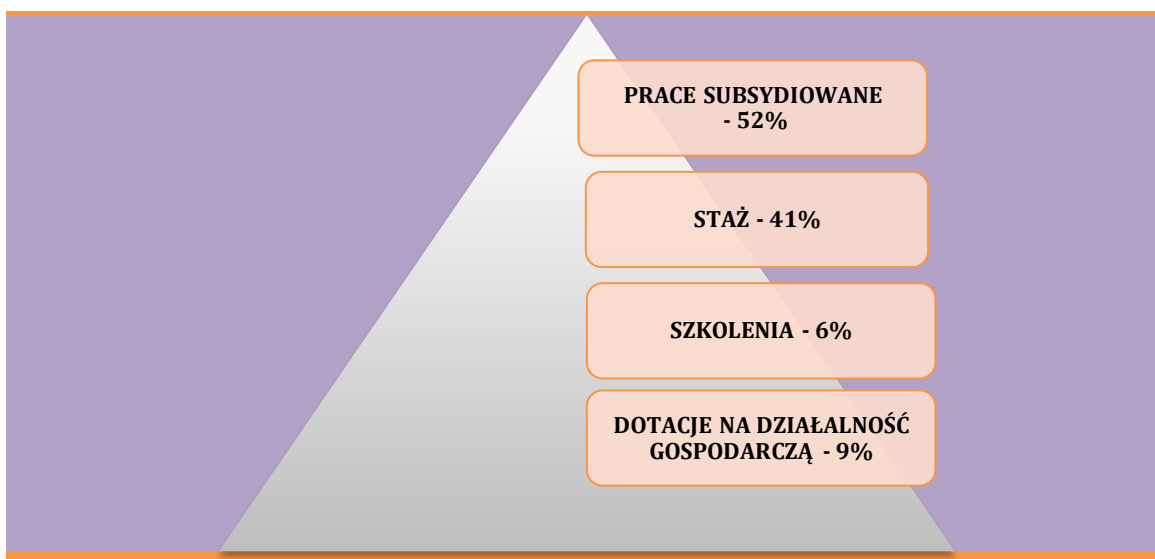
KOMENTARZ ANALITYCZNY

 Młodzi są dominującą grupą wśród aktywizowanych bezrobotnych. W III kwartale 2016r. zaktywizowano 3,3 tys. bezrobotnych do 30 roku życia, co stanowiło 40,3% ogółu

bezrobotnych objętych aktywnymi programami rynku pracy (1075 osób młodych zatrudniono na miejscach pracy subsydiowanej, 127 młodych bezrobotnych skierowano na szkolenia, 860 na staże u pracodawcy, 12 do prac społecznie użytecznych oraz 12 do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych; na miejsce przygotowania zawodowego dorosłych skierowano 1 osobę).

📊 Popularną formą aktywizacji osób młodych, ale również oznaką przedsiębiorczości osób młodych, jest skłonność do podejmowania działalności gospodarczej. Z powodu podjęcia działalności gospodarczej w III kwartale 2016r. wyłączono z ewidencji bezrobotnych 189 osób młodych do 30 r. ż.).

Rysunek 2. Dominujące formy aktywizacji osób młodych do 30 roku życia w III kwartale 2016 roku (udział w ogólnej liczbie zaktywizowanych bezrobotnych do 30 r. ż.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

Liczba miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej zgłoszonych przez podlaskich pracodawców do urzędów pracy w III kwartale 2016r. wyniosła 6662 i w porównaniu do analogicznego okresu w 2015 roku wzrosła o 937 czyli o 16,4%. Pracodawcy zgłosili również 1667 miejsc aktywizacji zawodowej (w tym 1534 miejsc stażu i 133 miejsc pracy społecznie użytecznej), tj. o 25,8% mniej niż w analogicznym okresie 2015r. Oferty stażu stanowiły 92,0% miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w III kwartale 2016r. Łącznie osoby bezrobotne i poszukujące pracy miały w III kwartale 2016r. do dyspozycji 8329 oferty pracy, tj. o 357 (o 4,5%) ofert więcej niż w analogicznym okresie 2015 roku.

BEZROBOCIE REJESTROWANE OSÓB MŁODYCH

Tabela 4. Wybrane kategorie osób młodych w wieku do 30 roku życia w woj. podlaskim (bezrobocie rejestrowane) w ujęciu kwartalnym

Wyszczególnienie	III kwartał 2015		IV kwartał 2015		III kwartał 2016		III kw. 2016– III kw. 2015 (+/-)	
	<i>j.m.</i> liczba osób	%	liczba osób	%	liczba osób	%	w liczbach	w %
Bezrobotni ogółem	53822	100,0%	55019	100,0%	48963	100,0%	-4859	-9,0
Bezrobotni w wieku do 30 r. ż., w tym:	17790	33,1%	17882	32,5%	14977	30,6%	-2813	-15,8
• Kobiety	8956	50,3%	8705	48,7%	7750	51,7%	-1206	-13,5
• Zamieszkali na wsi			8192	45,8%	-	-	-	-
• Z wykształceniem poniżej średniego	5855	32,9%	6134	34,3%	5225	34,9%	-630	-10,8
• Z wykształceniem wyższym	3643	20,5%	3660	20,5%	2830	18,9%	-813	-22,3
• Bez stażu pracy	7939	44,6%	7593	42,5%	6115	40,8%	-1824	-23,0
• Długotrwale bezrobotni	8301	46,7%	8255	46,2%	6872	45,9%	-1429	-17,2
• Osoby niepełnosprawne	370	2,1%	369	2,1%	306	2,0%	-64	-17,3
• Osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej	252	1,4%	254	1,4%	221	1,5%	-31	-12,3
• Osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż. oraz osoby posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r.ż.	3277	18,4%	3387	18,9%	3324	22,2%	47	1,4
• Osoby , w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (18-24 lata)	2124	11,9%	2289	12,8%	1642	11,0%	-482	-22,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

KOMENTARZ ANALITYCZNY

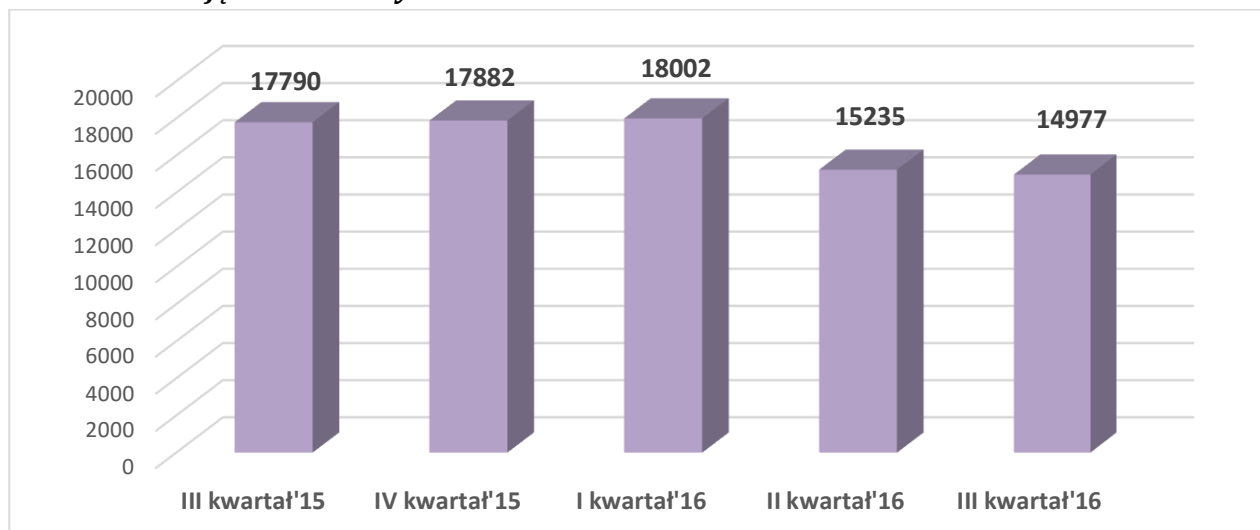
 W końcu III kwartału 2016r. w urzędach pracy woj. podlaskiego zarejestrowanych było 15,0 tys. osób do 30 roku życia, co stanowiło 30,6% ogółu bezrobotnych. Na przestrzeni roku liczebność bezrobotnej młodzieży zmniejszyła się o 2,8 tys. osób, tj. o 15,8% (przy spadku ogólnej liczby bezrobotnych o 9,0%). Było to częściowo wynikiem ożywienia na rynku pracy, które przejawiało się przede wszystkim wyższą liczbą ofert pracy, jakimi dysponowały urzędy pracy, a także objęcia aktywizacją zawodową większej grupy osób młodych.

 W końcu III kwartału 2016r. bezrobotne młode kobiety były w nieznacznej mniejszości (48,7%). W porównaniu do analogicznego kwartału poprzedniego roku udział procentowy kobiet wzrósł o 1,4 pp.

 Niższy poziom kwalifikacji (poniżej wykształcenia średniego) zarejestrowanej młodzieży jest barierą podjęcia satysfakcjonującej, dobrze płatnej pracy, co dotyczyło 34,9% młodych osób zarejestrowanych w urzędach pracy w końcu III kwartału 2016r. (5,2 tys.).

- Brak stażu pracy, a tym samym doświadczenia zawodowego, to również istotne utrudnienie w aplikowaniu o większość oferowanych miejsc pracy. W końcu III kwartału 2016r. stażu pracy nie posiadało 40,8% młodych osób (6,1 tys.). Odsetek bezrobotnych do 30 r. życia bez stażu pracy był niższy niż w analogicznym okresie ubiegłego roku o 3,8 pp.
- Udział osób młodych długotrwale bezrobotnych oscylował wokół 45,9%. W porównaniu do III kwartału 2015r. udział tej grupy bezrobotnych zmniejszył się o 0,8 pp.
- Wśród bezrobotnych przed 30. rokiem życia nastąpił nieznaczny spadek liczby osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej (o 31, do 0,2 tys.). W końcu III kwartału 2016 roku stanowili oni 1,5% młodych bezrobotnych i w porównaniu do analogicznego okresu w roku poprzednim udział ten zwiększył się o 0,1pp.
- W końcu III kwartału 2016r. udział młodych osób z niepełnosprawnością wyniósł 2,0% (0.3 tys.). Ich udział uległ nieznacznemu zmniejszeniu w ciągu roku tj. o 0,1pp. (do 2,0%).
- Rodzicielstwo młodych osób, w szczególności kobiet, może sprzyjać powstawaniu tzw. zjawiska NEET, czyli nie uczestniczenia w edukacji bądź szkoleniach, nie podejmowania zatrudnienia, a w dalszej kolejności nawet wykluczeniu z rynku pracy. Potwierdzają to wyniki badań panelowych realizowanych przez Eurostat, ale również badania regionalne. W takiej sytuacji znajdują się podlascy młodzi rodzice posiadający co najmniej jedno dziecko wymagające opieki do 6 roku życia lub niepełnosprawne do 18 roku życia. W rejestrach powiatowych urzędów pracy w końcu III kwartału 2016r. znalazło się 3,3 tys. takich osób, tj. 22,2% spośród bezrobotnych do 30. roku życia. Ich udział wzrósł w porównaniu analogicznego okresu ubiegłego roku o 3,8pp.
- Powiązanie systemu edukacji z rynkiem pracy w kontekście zapewnienia ciągłości aktywizacji edukacyjnej i zawodowej osób młodych jest istotne z punktu widzenia przeciwdziałania bezrobociu najmłodszych zasobów siły roboczej. W końcu III kwartału 2016r. w rejestrach podlaskich urzędów pracy było 1,6 tys. bezrobotnych młodych ludzi w wieku 18-24 lata będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (11,0%). W ciągu roku nastąpił spadek liczebności tej grupy o 0,5 tys. (o 22,7%).

Rysunek 3. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w wieku do 30 r. ż. w latach 2015-2016 w ujęciu kwartalnym

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

WARTOŚCI WSKAŹNIKÓW ZREALIZOWANYCH W RAMACH GWARANCJI DLA MŁODZIEŻY W WOJ. PODLASKIM W 2015 ROKU WRAZ Z KOMENTARZEM

Tabela 5. Wartości wskaźników zrealizowanych w ramach Działania 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy - projekty pozakonkursowe. Podziałanie 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój(PO WER 2014-2020)

Opis	2015	2016	
	Ogółem	Ogółem	I półrocze
Wskaźniki produktu			
Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie	1079	958	958
Liczba osób poniżej 30 lat z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	59	50	50
Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w Programie	2614	2022	2022
Wskaźniki rezultatu			
Liczba osób poniżej 30 lat, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	58	170	170

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zawartych w SL2014

KOMENTARZ ANALITYCZNY

W okresie od 01.01.2016 do 30.06.2016 w ramach projektów realizowanych przez powiatowe urzędy pracy w woj. podlaskim finansowanych z PO WER 2014-2020 i wdrażanych zgodnie ze standardami określonymi w Planie Gwarancji dla Młodzieży

udzielono wsparcia 2022 młodym osobom bezrobotnym poniżej 30 roku życia, które wzięły udział w Programie w ramach Działania 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy - projekty pozakonkursowe; Podziałania 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego.

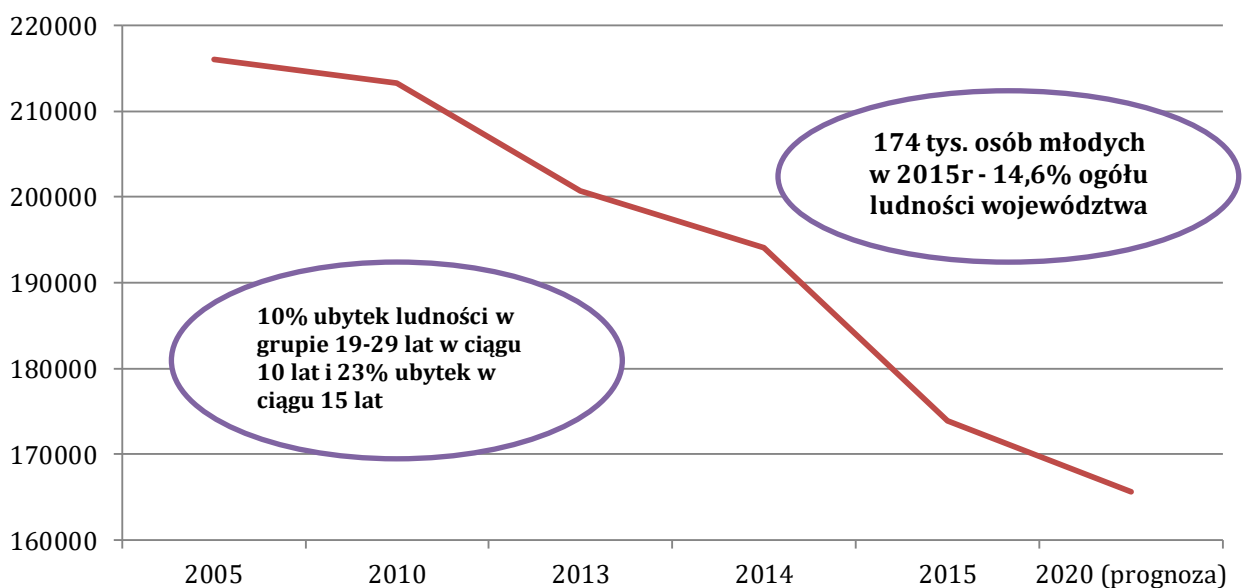

Wśród nich 47,4% to osoby młode długotrwale bezrobotne, zaś 2,5% stanowią osoby z niepełnosprawnościami. Zamierzony w programie rezultat w postaci uzyskania kwalifikacji osiągnęło 170 osób młodych.

Wskazany sposób przedstawienia danych wiąże się ze sposobem rozliczania przedmiotowych projektów, jaki został przyjęty w 2016 r.

PROGNOZA DEMOGRAFICZNA OSÓB MŁODYCH W WOJ. PODLASKIM

Rysunek 4. Młodzi mieszkańcy woj. podlaskiego w latach 2005-2020 (19-29 lat) - prognozy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie bazy danych GUS, BDL.

Opracowanie:

Wydział Badań i Analiz

Wydział Wdrażania PO WER

WUP w Białymstoku,

grudzień 2016r.